

เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น

ร่าง

พระราชบัญญัติ

สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

สำหรับสมาชิกวุฒิสภาได้ใช้ในการติดตามผลการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ของสภาผู้แทนราษฎร

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

อ.พ.(ร) ๒๑/๒๕๕๒

คำนำ

ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวว่ามีผู้เสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๙ ฉบับ กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายศุภชัย โพธิ์สุ กับคณะเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายชยัน วิพรหมชัย กับคณะเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายอนันต์ ศรีพันธ์ุ กับคณะเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายสถาพร มณีรัตน์ กับคณะเป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นางวรศลี สุวรรณปริสุทธ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งพระราชบัญญัติทั้ง ๙ ฉบับนั้น มีหลักการในทำนองเดียวกัน ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นควรให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้ตั้งกล่าวมาพิจารณารวมกันไป และที่ประชุมได้มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๙ ฉบับนั้นในคราวประชุมเดียวกัน

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ ก่อนที่สภาผู้แทนราษฎรจะลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... และเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางปรียามา ทาระ	นิติกร ๘ ว.
นางสาวนิตยา นาคเกษม	เจ้าพนักงานธุรการ ๒
นางสาวธารณี ดวงสุวรรณ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓
กลุ่มงานกฎหมาย ๑	สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๕๔

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๕๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๑
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๕

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) .....(๑)
  - : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ).....(๑๕)
-

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
ขึ้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... มีผู้เสนอให้สภาผู้แทนราษฎร พิจารณา รวม ๙ ฉบับ คือ

๑. คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้เสนอต่อ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒

๒. นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ (ปัจจุบัน คือ พรรคเพื่อไทย) ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒

๓. นายศุภชัย โพธิ์สุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อ ประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒

๔. นายขยัน วิพรหมชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒

๕. นายอนันต์ ศรีพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒

๖. นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒

๗. นายภราดร ปริศนานันท์กุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบ วาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒

ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....

.....

๘. นางวรศลี สุวรรณปริสฺฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒

๙. นายพิชญ หัตถสงเคราะห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ซึ่งได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒

สำหรับร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) นั้น คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และส่งให้คณะกรรมการประสานงานด้านนิติบัญญัติพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายศุภชัย โพธิ์สุ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายชยัน วิพรหมชัย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายอนันต์ ศรีพันธุ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายสถาพร มณีรัตน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายภราดร ปริศนานันทกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นางวรศลี สุวรรณปริสฺฐ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... (นายพิชญ หัตถสงเคราะห์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) โดยที่ประชุมเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ทั้ง ๙ ฉบับนั้น มีหลักการเป็นไปในทำนองเดียวกันจึงเห็นควรให้นำมาพิจารณารวมกัน ในวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ ในการนี้คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แลกเปลี่ยนหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรม

ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....

.....

และรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลังจากคณะรัฐมนตรีได้แถลงหลักการและเหตุผลแล้ว ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ได้แถลงหลักการและเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมทั้งร่างฯ ของคณะรัฐมนตรีได้เสนอจนครบทั้ง ๙ ฉบับ และมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๙ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๓๐๕ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียงงดออกเสียง ไม่มี และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

๑.* นายศุภชัย โพธิ์สุ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายอาคม เองฉ้วน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายประกอบ รัตนพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายภราดร ปริศนานันท์กุล	เลขาธิการคณะกรรมการ
๘. นายปารเมศ โพธารากุล	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๙. นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๐. นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายชยัน วิพรหมชัย	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นางอนุรักษ์ บุญศล	โฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายเรวัต สิริบุญกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

๑๔. นายอนันต์ ศรีพันธุ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. นายเพิ่มศักดิ์ มกราภิรมย์	๑๗.* นายสน รูปสูง
๑๘.* นางสาวณัฐภัทร ถวัลย์โพธิ์	๑๙. นายเจริญ จรรย์โกมล
๒๐. นายนิรมิต สุจारी	๒๑. นายพิเชษฐุ์ เชื้อเมืองพาน
๒๒. นางสาวละออง ตียะไพรัช	๒๓. นายสถาพร มณีรัตน์
๒๔. นายไพโรจน์ อิศระเสรีพงษ์	๒๕. นายชุมพล จุลใส
๒๖. นายสินิตย์ เลิศไกร	๒๗. นายสามารถ พิริยะปัญญาพร
๒๘.* นายพงศ์เวช เวชชาชีวะ	๒๙. นายธนิตพล ไชยนันท์
๓๐. นายศุภชัย ศรีหล้า	๓๑. นายชัยวัฒน์ สุรวิชัย
๓๒. นายยรรยง ร่วมพัฒนา	๓๓. นายนรพล ตันติมนตรี
๓๔. นายมารุต มัสยวานิช	๓๕. นางวารศุณี สุวรรณปริสุทธ์
๓๖. นางสาวจิรวดี จีจวรานนท์	

**ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....**

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ
ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... แกลงหลักการและเหตุผล
ของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๑) นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แกลงหลักการ
และเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษา
ประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด
รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษา
ผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบาย
และวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต
ของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไป
เพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบาย
เกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ
อย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกร
แห่งชาติเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับเกษตรกรรม
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลังจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แกลงหลักการและเหตุผลเสร็จแล้ว
จึงได้สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ดังนี้

๑.ให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งสภาเกษตรกรจังหวัดเสนอชื่อมาจังหวัดละหนึ่งคน โดยการคัดเลือกจาก
สมาชิกองค์กรเกษตรกรในจังหวัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ
กำหนด

(๒) สมาชิกซึ่งสมาชิกตาม (๑) เลือกจากตัวแทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์
ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมอื่น ๆ จำนวนสิบหกคน โดยกระจายสัดส่วนตามกลุ่มอาชีพ
เกษตรกรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

(๓) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) และ (๒) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านเกษตรกรรม จำนวนเจ็ดคน โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน (ร่างมาตรา ๕)

๒. สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็ง แก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การผลิต การตลาด และการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและพัฒนา การทำเกษตรแบบผสมผสาน ระบบวนเกษตร ระบบเกษตรธรรมชาติ ระบบไร่นาสวนผสม ระบบเกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรรมรูปแบบอื่น

(๓) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร การพัฒนาเกษตรกรรม รวมทั้งการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) เสนอแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านพันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น ผลผลิตทางเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์ ที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการประกันความเสี่ยงของผลผลิต ทางเกษตรกรรม และการกำหนดสวัสดิการให้แก่เกษตรกร

(๗) เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานกับภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานตามความจำเป็น

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๐)

๓. ให้มีสภาเกษตรกรจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด จำนวนสิบหกคน

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) คัดเลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อย ด้านละหนึ่งคน (ร่างมาตรา ๑๔)

๔. สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในระดับจังหวัด
- (๒) ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร และหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกรในจังหวัด ในรูปแบบต่าง ๆ
- (๔) เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อบูรณาการเสนอเป็นแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป
- (๕) สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจร และยั่งยืน
- (๖) เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ
- (๗) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๘) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๐)

๕. ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บท โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- (๑) การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) การส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาที่ดิน และที่ดิน
- (๓) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม
- (๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม
- (๕) การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการเกษตรกรรม
- (๖) การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนา เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม
- (๗) การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐ และภาคเอกชน
- (๘) การสนับสนุน ส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม และถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี ด้านเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร

แผนแม่บทตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติ และระยะเวลาในการดำเนินการ ให้ชัดเจนด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๐)

๕.บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๓๓-มาตรา ๓๙)

๒) นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน (ปัจจุบัน คือ พรรคเพื่อไทย) ได้แถลงหลักการและเหตุผลดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจได้บัญญัติให้มีการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญ จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนเกษตรกรทั้งประเทศ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อธุรกิจเกษตรกรรมของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓) นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา ได้แถลงหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๘๔(๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร โดยเน้นให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นระบบ ทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพให้แก่เกษตรกร และองค์การเกษตรอย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหา พัฒนา รวมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยรวม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลังจากที่ได้แถลงหลักการและเหตุผลแล้ว นายภราดรฯ ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้อภิปรายเพิ่มเติมว่า ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่สมาชิกฯ เสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาฉบับนี้มีสาระสำคัญโดยส่วนใหญ่เหมือนกับร่างพระราชบัญญัติ

สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ แต่มีสาระสำคัญบางส่วนที่แตกต่างกัน
ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอนี้ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาเกษตรกร
แห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) รับผิดชอบงานด้านธุรการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ คณะกรรมการที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ
แต่งตั้งขึ้น

(๒) รวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ
คณะกรรมการที่สภาเกษตรกรแห่งชาติแต่งตั้งขึ้น

(๓) ประสานสัมพันธ์ให้องค์กรเกษตรกร ได้ทราบถึงนโยบาย แผนแม่บท และการดำเนินงาน
ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ คณะกรรมการที่สภาเกษตรกรแห่งชาติแต่งตั้งขึ้น

(๔) จัดให้มีระบบข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของแต่ละผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม
ทั้งในแง่การวิจัย การผลิต การตลาด และราคา ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

(๕) ประสานการดำเนินงานกับสภาเกษตรกรจังหวัดและสำนักงานเลขาธิการสภาเกษตรกร
จังหวัด

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการ
สภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นนิติบุคคล

ทั้งนี้ เพื่อให้สภาเกษตรกรแห่งชาติมีความอิสระไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยงานใด

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาการเกษตร
ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) การพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร และการส่งเสริม
การรวมกลุ่มของเกษตรกร สตรี และเยาวชนเกษตรกร รวมทั้งการสร้างเศรษฐกิจพอเพียงแก่
เกษตรกร

(๒) การพัฒนาและจัดระบบที่ดินเพื่อการเกษตร

(๓) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อการเกษตร

(๔) การจัดเขตเศรษฐกิจการเกษตร

(๕) การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

(๖) การค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และองค์ความรู้เพื่อการเกษตร
และเกษตรอุตสาหกรรม รวมทั้งการถ่ายทอดวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และองค์ความรู้แก่เกษตรกร

(๗) การสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงระหว่างการผลิตทางการเกษตรเพื่อการยังชีพและการค้า
รวมทั้งการพัฒนาความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรเกษตรกร และภาคธุรกิจเอกชน

(๘) การประเมินผลและติดตามการปฏิบัติตามแผนแม่บท

โดยในส่วนของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่คณะรัฐมนตรีเสนอมานั้น
จะไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสำนักงานเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๔) นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทยได้แถลงหลักการ และเหตุผล ซึ่งเสนอโดย นายศุภชัย โพธิ์สุ กับคณะ ในฐานะผู้เสนอร่วม

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

เนื่องจากรัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต และการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่ม ของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน ของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผน การพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่ การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุ ตามเจตนารมณ์ดังกล่าว จึงเห็นสมควรจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทน ของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๕) นายชยัน วิพรหมชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการ และเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษา ประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับการตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษา ผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต ของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกร อย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืน ในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๖) นายอนันต์ ศรีพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้แถลงหลักการ และเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษา ประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรม และรักษา ผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพ และยกระดับคุณภาพชีวิต ของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกร อย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืน ในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๗) นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย แถลงหลักการ และเหตุผลดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในส่วนของแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจได้บัญญัติ ให้มีการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้า เกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร ดังนั้น เพื่อให้บรรลุ ตามวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญ จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกร เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทน เกษตรกรทั้งประเทศ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อธุรกิจเกษตรกรรมของประเทศ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๘) นางวรศุณี สุวรรณปริสฺฐิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา แลงหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๙) นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย แลงหลักการและเหตุผล ซึ่งเสนอโดย นายพิษณุ หัตถสงเคราะห์ กับคณะ ในฐานะผู้เสนอร่วม

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง มีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในการปฏิบัติตามนโยบายด้านการเกษตร อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง

หลังจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ได้แถลงหลักการและเหตุผลเสร็จแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวอย่างกว้างขวาง ดังต่อไปนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่นายภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสำนักงานเลขาธิการสภาเกษตรกรจังหวัด โดยกำหนดให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อให้องค์กรดังกล่าวเป็นอิสระในการดำเนินงานและสามารถทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกร ได้รับทราบถึงนโยบาย แผนแม่บทเพื่อพัฒนาการเกษตรกร และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรได้ปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านการเกษตรไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้แตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ซึ่งได้กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติงานด้านธุรการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ติดตามและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวจึงทำให้สภาเกษตรกรแห่งชาติขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน เพราะยังต้องอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒ สภาเกษตรกรแห่งชาติควรประกอบด้วยตัวแทนเกษตรกรที่มาจากระดับหมู่บ้าน ตัวแทนจากเกษตรกรจากระดับตำบล จนกระทั่งเป็นตัวแทนจากเกษตรกรระดับจังหวัด โดยตัวแทนเกษตรกรดังกล่าวต้องได้รับการคัดเลือกมาจากกระบวนการสรรหาที่บริสุทธิ์และยุติธรรม ทั้งนี้ เพื่อที่จะได้ตัวแทนเกษตรกรที่รู้ถึงปัญหาของเกษตรกรอย่างแท้จริง ซึ่งจะสามารถทำให้แก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางส่วนเสนอว่าควรให้สภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วยตัวแทนเกษตรกรที่ได้มาจากการเลือกตั้ง เพราะเป็นรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงและจะทำให้ได้รับความยินยอมจากเกษตรกรทั้งหลาย

สำหรับการคัดเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตามมาตรา ๕ (๒) ของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอนั้น โดยบทบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติจะต้องเลือกมาจากตัวแทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมอื่น ๆ จำนวนสิบหกคน โดยกระจายสัดส่วนตามกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งในการคัดเลือกดังกล่าวนี้ ควรคำนึงถึงเรื่องที่มาในส่วนของภูมิภาคด้วย กล่าวคือ ควรจัดให้มีการคัดเลือกตัวแทนเกษตรกรจากภูมิภาคต่าง ๆ กันมา เพื่อจะได้ตัวแทนสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติจากภูมิภาคต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อจะทำให้ได้ตัวแทนเกษตรกรที่รู้ปัญหาด้านเกษตรกรรมในภูมิภาคของตนเอง ซึ่งจะทำให้แก้ไขปัญหาทางการเกษตรในแต่ละภูมิภาคเป็นไปเหมาะสมและอย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

สำหรับบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ตามร่างมาตรา ๖ (๖) ที่บัญญัติห้ามมิให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการ ที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองนั้น มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งข้อสังเกตว่า ควรกำหนด ระยะเวลาที่แน่นอนว่าห้ามมิให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นระยะเวลาอันยาวนานเท่าไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้สภาเกษตรกรแห่งชาติถูกรวบงา จากการเมือง แต่ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติสามารถดำเนินงานเป็นไปอย่างอิสระและไม่ถูกแทรกแซง จากการเมือง

๒.๓ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม ของเกษตรกรรายย่อย เพื่อเป็นการคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงสิทธิของเกษตรกรรายย่อยด้วย โดยสภาเกษตรกรแห่งชาติจะให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐานในภาคการเกษตร ทั้งระบบ ตั้งแต่ปัญหาในด้านการผลิต ปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกร ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ทำให้เกษตรกรของไทยเกิดปัญหาความยากจน จึงสมควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ของเกษตรกรให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มกันเพื่อให้มี อำนาจต่อรองราคาผลผลิตการเกษตรกับพ่อค้าคนกลาง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาให้ราคา ผลผลิตการเกษตรตกต่ำจนเกินไป โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรซึ่งเป็นผู้ผลิตสามารถเป็นผู้กำหนด ราคาผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ รัฐควรส่งเสริมเกษตรกรโดยการจัดหางบประมาณให้เกษตรกรอย่างเพียงพอ และจัดให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการสะท้อนปัญหาด้านการผลิตให้แก่รัฐบาลได้รับทราบโดยตรง เพื่อที่รัฐบาลจะได้แก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรและตัวแทนเกษตรกร จะต้องร่วมมือในการตรวจสอบและผลักดันให้มีการนำข้อมูลของเกษตรกรที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ให้แก่รัฐบาลรับทราบ เพื่อที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง โดยในส่วนนี้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาตั้งคณะอนุกรรมการทำหน้าที่ไปรับฟังความคิดเห็น ของเกษตรกรทั่วประเทศ ทั้งนี้ เพื่อจะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของเกษตรกรได้อย่างครบถ้วน

๒.๔ ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอในมาตรา ๓ ได้บัญญัตินิยามศัพท์ คำว่า “เกษตรกรกรรม” หมายความว่า การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง และกิจการอื่น ที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยการเสนอแนะของสภาเกษตรกร แห่งชาติ” ซึ่งมีสมาชิกฯ ได้เสนอความเห็นว่าเป็นนิยามศัพท์คำว่าเกษตรกรกรรมดังกล่าว ไม่ควร มีความหมายรวมถึงผู้ดำเนินการในกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องในกิจการเกษตร เพราะจะเป็นการเปิดโอกาส ให้กลุ่มนักลงทุนเข้ามาแทรกแซงการดำเนินงานและเข้ามาบีบบทบาทในสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๒.๕ เกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติในส่วนของกรจัดทำแผนแม่บท เพื่อพัฒนาเกษตรกรกรรม ซึ่งแผนแม่บทดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลแล้วควร จัดให้มีการเชื่อมโยงระหว่างสภาเกษตรกรแห่งชาติกับฝ่ายบริหารของรัฐบาล โดยเสนอให้มีตัวแทน

จากสภาเกษตรกรแห่งชาติเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในการจัดให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติเข้าไปเป็นกรรมการต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายให้แก่เกษตรกร

นอกจากนี้ ควรเพิ่มบทบาทของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติในการเตรียมความพร้อมสำหรับการรองรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นแก่เกษตรกรของไทยจากการเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ หรือการรวมตัวของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน และรัฐควรส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพันธุกรรมพืช และสัตว์ท้องถิ่นให้แก่เกษตรกรด้วย

๒.๖ ในร่างพระราชบัญญัติฯ ที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในหมวด ๓ แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรมชนั้น มีความเห็นว่าการจัดทำแผนแม่บทใด ๆ ควรจะต้องจัดทำบนพื้นฐานข้อมูลที่แท้จริง แผนแม่บทควรประกอบด้วยข้อมูลและปัจจัยพื้นฐานด้านเกษตรกรมอย่างรอบด้าน ตั้งแต่ข้อมูลในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ นอกจากนี้ ควรจะมีการส่งเสริมให้แผนแม่บทดังกล่าวจัดทำให้เกิดผลในเชิงนโยบายของรัฐต่อไป

๒.๗ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาชิกสภาเกษตรกรเลย ซึ่งตามข้อเท็จจริงในปัจจุบันสมาชิกสภาเกษตรกรเป็นองค์กรที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน จึงขอฝากคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาในเรื่องนี้ด้วย

๒.๘ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายหน่วย เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้น ผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ควรจะเป็นนายกรัฐมนตรี เพราะจะสามารถดูแลและมีอำนาจสั่งการได้ในทุกกระทรวง ทั้งนี้ เพื่อจะได้ช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงสร้างขององค์กรที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๙ ในร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่เสนอมาทั้ง ๙ ฉบับนี้ ไม่มีร่างพระราชบัญญัติฉบับใดที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ประกอบอาชีพประมงเลย ซึ่งในปัจจุบันมีชาวประมงที่ประสบปัญหาความยากจนไม่น้อยกว่าเกษตรกรอื่น ๆ เลย เมื่อชาวประมงขาดแคลนเงินก็ไม่สามารถนำเรือหรืออุปกรณ์การหาปลาอื่น ๆ ไปค้าประกันเพื่อกู้ยืมเงินจากธนาคารได้ นอกจากนี้ ชาวประมงยังไม่มีสิทธิเข้าร่วมในสหกรณ์ออมทรัพย์การเกษตรหรือองค์กรอื่น ๆ ได้เลย ซึ่งทำให้ชาวประมงเมื่อประสบปัญหาการขาดแคลนเงินในการทำงานก็มีความจำเป็นจะต้องไปกู้ยืมเงินจากเจ้าหนีนอกระบบ ดังนั้น จึงขอให้คณะกรรมการตั้งขอสังเกตไว้ท้ายรายงานของร่างพระราชบัญญัตินี้ว่าขอให้มีการจัดตั้งสภาการประมงแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่คอยช่วยเหลือชาวประมงต่อไปด้วย

นายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อภิปราย สรุปได้ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่คณะรัฐมนตรีเสนอมานี้ได้นำมาจาก ร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ภาคเอกชน และร่างพระราชบัญญัติฯ ที่สภาที่ปรึกษาสภาพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ รวมทั้งร่างพระราชบัญญัติฯ ของสภาเกษตรกรเสนอ โดยคณะรัฐมนตรีได้นำ ร่างพระราชบัญญัติเหล่านั้นมาพิจารณาประกอบในการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวของคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังได้เปิดโอกาสให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วม โดยมีการเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็น จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและเกษตรกรทั้งหลายทุกภาคส่วน เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุง ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติที่คณะรัฐมนตรีเสนอให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

สำหรับในส่วนของที่มาของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ เฉพาะในครั้งแรกเท่านั้นที่จะเปิด โอกาสให้มีการสรรหาในการแต่งตั้งสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด และเมื่อจัดให้มีสภาเกษตรกร แห่งชาติแล้ว สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติก็จะไปดำเนินการยกร่างกฎหมาย วิธีการ และเงื่อนไข ในการสรรหาสมาชิกสภาเกษตรกรในระดับจังหวัดต่อไป

ในกรณีที่สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดไม่สามารถจะเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติได้นั้น เนื่องจากเกษตรกรที่มาเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดก็ดี หรือสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติก็ดี จะต้องเป็นผู้ประกอบอาชีพทำการเกษตร และผู้เป็นสมาชิกนั้นก็จะต้องไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น จะมีก็แต่เพียงค่าเบี้ยประชุมซึ่งเป็นเงินจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น จึงเกรงว่าจะเป็นการสร้างภาระให้แก่ เกษตรกรมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม จะขอรับข้อสังเกตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเรื่องนี้นำไป ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

ส่วนในร่างมาตรา ๕ ที่กำหนดให้การสรรหาสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติเลือกมาจาก ตัวแทนมาจากหลากหลายอาชีพไม่ว่าในด้านปศุสัตว์ หรือด้านประมง หรือด้านเกษตรกรรม ก็เนื่องจากปัญหาแต่ละด้านมีความแตกต่างกันไป ดังนั้น จึงควรมีตัวแทนที่มีความชำนาญในแต่ละ ด้านมาช่วยกันแก้ไข้ปัญหาทางการเกษตรให้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นเช่นนี้ย่อมจะแก้ไข้ปัญหา ได้ถูกต้องมากกว่า แต่ถ้ากำหนดให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติมาจากการเลือกตั้งก็อาจจะได้ผู้ที่มีความชำนาญเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นแล้วก็จะไม่สามารถแก้ไข้ปัญหาด้าน การเกษตรได้ครบถ้วนในทุก ๆ ด้าน

ภายหลังที่จบการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และนายธีระ วงศ์สมุทร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงเสร็จแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติ ในวาระที่ ๑ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๙ ฉบับพร้อมกันไป ด้วยคะแนนเสียง เห็นชอบ ๓๐๔ คะแนน ไม่รับหลักการ ไม่มี ไม่ลงคะแนนเสียง ๕ คะแนน และมีมติ ให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณา โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(สำเนา) (๑)

เลขที่รับ ๑๐/๒๕๕๒ วันที่ ๑๘ มี.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๕๘๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

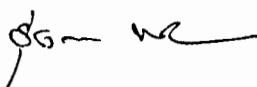
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

จิราภา พิมพ์

ธน ทาน

นพพร .ตวรรษ

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๘๓๓/๒๕๕๑

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกรเพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมและระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
สภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งสภาเกษตรกรจังหวัดเสนอชื่อมาจังหวัดละหนึ่งคน โดยการคัดเลือกจากสมาชิกองค์กรเกษตรกรในจังหวัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

(๒) สมาชิกซึ่งสมาชิกตาม (๑) เลือกจากตัวแทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมอื่น ๆ จำนวนสิบหกคน โดยกระจายสัดส่วนตามกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

(๓) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) และ (๒) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านเกษตรกรรม จำนวนเจ็ดคน โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

มาตรา ๖ สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นเกษตรกรซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกร ยกเว้นสมาชิกตามมาตรา ๕ (๓)
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด
- (๖) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการ ที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (๗) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๘) ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๙) ไม่เป็นบุคคลซึ่งทางราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน ไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
- (๑๐) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๑๑) ไม่เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๗ ให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ประกาศรายชื่อ และอาจได้รับการเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกัน เกินสองวาระมิได้

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖
- (๔) สภาเกษตรกรแห่งชาติมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่
- (๕) ลาออกจากองค์กรเกษตรกรที่ตนเป็นสมาชิก
- (๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๙ ในกรณีที่สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และยังมีสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติเหลืออยู่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด ให้คัดเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๕ และให้ผู้ได้รับคัดเลือกนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน ไม่ต้องมีการคัดเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติแทนตำแหน่งที่ว่าง

ในระหว่างที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติว่างลงตามวรรคหนึ่ง ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่เหลืออยู่

ในกรณีที่สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด ให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติประกาศยุบสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อดำเนินการคัดเลือกสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติใหม่ทั้งหมด

มาตรา ๑๐ สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การผลิต การตลาด และการคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม
- (๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรแบบผสมผสาน ระบบวนเกษตร ระบบเกษตรธรรมชาติ ระบบไร่นาสวนผสม ระบบเกษตรอินทรีย์ และเกษตรกรรมรูปแบบอื่น

(๓) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร การพัฒนาเกษตรกรรม รวมทั้งการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) เสนอแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านพันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น ผลผลิตทางเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการประกันความเสี่ยงของผลผลิตทางเกษตรกรรม และการกำหนดสวัสดิการให้แก่เกษตรกร

(๗) เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานกับภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และองค์ระหว่งประเทศ เพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานตามความจำเป็น

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ สภาเกษตรกรแห่งชาติ มีประธานสภาหนึ่งคนและรองประธานสภาสองคน

มาตรา ๑๒ เมื่อสภาเกษตรกรแห่งชาติมีสมาชิกครบถ้วนตามมาตรา ๕ แล้ว ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดให้มีการประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในการประชุมครั้งแรก ให้ที่ประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมายผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นประธาน เพื่อดำเนินการเลือกประธานและรองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยให้ถือเสียงข้างมากของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดให้มีการประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติสามเดือนต่อหนึ่งครั้ง โดยแต่ละครั้งให้มีกำหนดเวลารวมกันไม่เกินสิบห้าวัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติจะเรียกประชุมเป็นวาระพิเศษเพิ่มขึ้นก็ได้ หรือเมื่อมีสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติทั้งหมด เข้าชื่อกันทำหนังสือร้องขอต่อประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติให้เรียกประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องจำเป็นได้

มาตรา ๑๔ การประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติต้องมีสมาชิกมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ ถ้าประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติคนที่หนึ่ง หรือคนที่สองตามลำดับ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ในกรณีประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และรองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๕ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการของ สภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ รวมทั้งให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการประชุมและมีอำนาจออกคำสั่งใด ๆ ตามความจำเป็นเพื่อรักษา ความสงบเรียบร้อยในการประชุม

(๒) ควบคุมและดำเนินการของสภาเกษตรกรแห่งชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับ และมติของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

(๓) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ให้รองประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานสภาเกษตรกร แห่งชาติมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่อประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติไม่อยู่หรือ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๑๖ ให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ได้รับค่าเบี้ยประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าใช้จ่าย และสิทธิประโยชน์อื่น ในการปฏิบัติ หน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามระเบียบที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดโดยความเห็นชอบ ของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๗ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติงานธุรการ ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ติดตามและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำงบประมาณ รายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมายเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำหน้าที่เลขานุการสภาเกษตรกรแห่งชาติ

หมวด ๒
สภาเกษตรกรจังหวัด

มาตรา ๑๘ ให้มีสภาเกษตรกรจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด จำนวนสิบหกคน

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) คัดเลือกจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

มาตรา ๑๙ เมื่อสภาเกษตรกรจังหวัดมีสมาชิกครบถ้วนตามมาตรา ๑๘ แล้ว ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

มาตรา ๒๐ สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ในระดับจังหวัด

(๒) ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร และหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกรในจังหวัด ในรูปแบบต่าง ๆ

(๔) เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อบูรณาการเสนอเป็นแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อย่างครบวงจรและยั่งยืน

(๖) เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

(๗) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ

มาตรา ๒๑ สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) เป็นเกษตรกรซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรในจังหวัด

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ

(๕) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐)

และ (๑๑)

มาตรา ๒๒ สภาเกษตรกรจังหวัดมีประธานสภาหนึ่งคนและรองประธานสภาหนึ่งคน

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดตามมาตรา ๑๙ ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสำหรับสภาเกษตรกรจังหวัดและสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำหรับสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานคร จัดให้มีการประชุมสภาเกษตรกรจังหวัดเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก เพื่อเลือกประธานและรองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดแต่ละแห่งและให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเกษตรกรจังหวัดให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัด รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามที่ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนเมื่อประธานสภาเกษตรกรจังหวัดไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๔ ให้ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดแต่ละแห่งจัดให้มีการประชุมสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นครั้งแรก เพื่อลงมติคัดเลือกสมาชิกองค์กรเกษตรกรในจังหวัดนั้นจำนวนหนึ่งคนเสนอเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ด้วยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและโดยลับ และให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เสนอชื่อผู้ที่ได้รับการคัดเลือกต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเกษตรกรจังหวัดมีมติ

มาตรา ๒๕ ในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดให้องค์กรเกษตรกรเสนอชื่อบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรนั้นต่อสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหรือสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประกาศรับสมัครสมาชิกองค์กรเกษตรกรเพื่อเข้ารับการสรรหา

มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปฏิบัติงานธุรการของสภาเกษตรกรจังหวัด และให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติงานธุรการของสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานคร รวมทั้งติดตามและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด และปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมายเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำหน้าที่เลขานุการสภาเกษตรกรจังหวัด และให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำหน้าที่เลขานุการสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๗ ให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับกับสภาเกษตรกรจังหวัดโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ กลุ่มเกษตรกรในกรุงเทพมหานครที่ประสงค์จะจัดตั้งองค์กรเกษตรกร ให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดอื่นที่ประสงค์จะจัดตั้งองค์กรเกษตรกร ให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๙ ให้สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร

มติของสภาเกษตรกรจังหวัดตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๓

แผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม

มาตรา ๓๐ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บท โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และต้องมีสาระสำคัญอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริม และการสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) การส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดิน

(๓) การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม

(๔) การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม

(๕) การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการเกษตรกรรม

(๖) การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนา เพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม

(๗) การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกร เชื่อมโยง และพัฒนาความร่วมมือ
ในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพ
ระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐ และภาคเอกชน

(๘) การสนับสนุน ส่งเสริมการให้การศึกษา อบรม และถ่ายทอดความรู้และ
เทคโนโลยีด้านเกษตรกรรมแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร

แผนแม่บทตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติ และระยะเวลา
ในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วยก็ได้

มาตรา ๓๑ เมื่อสภาเกษตรกรแห่งชาติจัดทำแผนแม่บทแล้ว ให้เสนอกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์พิจารณา วิเคราะห์ และกลั่นกรอง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

มาตรา ๓๒ ให้สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ติดตามและตรวจสอบ
การปฏิบัติงานตามแผนแม่บท พร้อมทั้งรายงานปัญหาและอุปสรรคที่ไม่อาจดำเนินการ
ตามแผนแม่บท และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พิจารณา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งสภาเกษตรกรจังหวัดชุดแรก ให้รัฐมนตรี
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรเพื่อใช้บังคับในวาระแรก
และจัดให้มีการรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว
ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับใช้

มาตรา ๓๔ การรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรตามมาตรา ๓๓ ให้มีระยะเวลา
ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันเริ่มเปิดให้มีการขึ้นทะเบียนองค์กร
เกษตรกรครั้งแรก

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กร
เกษตรกรในกรุงเทพมหานคร และเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียน
องค์กรเกษตรกรในจังหวัดอื่น

มาตรา ๓๕ ภายในหกสิบวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาการรับขึ้นทะเบียน
องค์กรเกษตรกรตามมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแล้วแต่กรณี ประกาศให้องค์กรเกษตรกรเสนอชื่อบุคคล
เพื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด ทั้งนี้ ระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการเสนอชื่อบุคคลดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดแล้วแต่กรณี รวบรวมและส่งรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอตามวรรคหนึ่งไปยัง คณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๓๖ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาการเสนอชื่อ บุคคลตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วย

(๑) พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด เป็นประธาน
(๒) ผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลในจังหวัดนั้น จำนวนหนึ่งคน
(๓) ผู้แทนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษาของรัฐและของเอกชนในจังหวัดที่มีหลักสูตรการศึกษาด้านเกษตรกรรม จำนวนสามคน ที่ได้รับการเสนอชื่อ จากที่ประชุมร่วมกันของสถาบันการศึกษาดังกล่าว

(๔) ผู้แทนองค์กรเกษตรกรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยให้องค์กรเกษตรกรเสนอชื่อสมาชิกขององค์กร ๆ ละหนึ่งคน และให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อ คัดเลือกกันเองให้เหลือห้าคน

ให้สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรืออาชีวศึกษา ตาม (๓) เสนอชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเข้ารับการคัดเลือกได้แห่งละหนึ่งคน กรณีที่จังหวัดใดมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรืออาชีวศึกษาดังกล่าวน้อยกว่าสามแห่ง ให้สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรืออาชีวศึกษาในเขตการศึกษาเดียวกันเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้แห่งละหนึ่งคนเพื่อคัดเลือกกันเองให้เหลือสามคน

ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา สำหรับกรุงเทพมหานครให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาบุคคลจำนวนสามสิบสองคนจากรายชื่อที่ได้รับตามมาตรา ๓๕ และประกาศรายชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายชื่อดังกล่าว

การสรรหาบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสภาพและความจำเป็นของเกษตรกรรมในท้องถิ่นนั้น การกระจายสัดส่วนตามกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม เกษตรแบบผสมผสาน ระบบวนเกษตร ระบบเกษตรธรรมชาติ ระบบไร่นาสวนผสม และระบบเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรรายย่อย ชชาติพันธุ์ และเพศ

มาตรา ๓๘ ห้ามมิให้กรรมการสรรหาเสนอชื่อตนเองหรือรับการสรรหาเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

มาตรา ๓๙ ให้บุคคลที่ได้รับการสรรหาตามมาตรา ๓๗ เลือกบุคคลในกลุ่มบุคคลที่ได้รับการสรรหาด้วยกัน โดยหนึ่งคนเลือกได้สี่คน และให้ผู้ได้รับคะแนนสูงเป็นลำดับที่หนึ่งถึงลำดับที่สิบหกเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ
พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่มาตรา ๘๔ (๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้อง ดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้า เกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนเกษตรกรรมและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปเพื่อเกษตรกรอย่างแท้จริง และมีกระบวนการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐด้านการปฏิบัติตามนโยบายเกษตรกรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรม และระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้บรรลุ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทน ของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งสภาเกษตรกรจังหวัดเสนอชื่อมาจังหวัดละหนึ่งคน โดยการคัดเลือก จากสมาชิกองค์กรเกษตรกรในจังหวัด ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกร แห่งชาติกำหนด

(๒) สมาชิกซึ่งสมาชิกตาม (๑) เลือกจากตัวแทนองค์กรเกษตรกรด้านพืช ด้านสัตว์ ด้านประมง และด้านเกษตรกรรมอื่น ๆ จำนวนสิบหกคน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด

(๓) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) และ (๒) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านเกษตรกรรม จำนวนเจ็ดคน โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญ ด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน (ร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การผลิต การตลาด การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม การส่งเสริมและพัฒนาการทำเกษตรแบบผสมผสาน และระบบเกษตรกรรมในรูปแบบอื่น ๆ การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านพันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น ผลผลิตทางเกษตรกรรม และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม การประกันความเสี่ยงของผลผลิตทางเกษตรกรรม และการกำหนดสวัสดิการให้แก่เกษตรกร การให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร การพัฒนาเกษตรกรรม รวมทั้งการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การเสนอแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมต่อคณะรัฐมนตรี การเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานกับภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม การแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรแห่งชาติหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๓ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติงานธุรการของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ติดตามและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ และปฏิบัติงานอื่นตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติมอบหมายเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนดให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทำหน้าที่เลขานุการสภาเกษตรกรแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๔ กำหนดให้มีสภาเกษตรกรจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรเกษตรกรที่ได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด จำนวนสิบหกคน

(๒) สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) คัดเลือกจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาเกษตรกรจังหวัด ให้มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในระดับจังหวัด การประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร และหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัด การส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกรในจังหวัดในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน การเสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อบูรณาการเสนอเป็นแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี การเสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม

รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๖ กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปฏิบัติงานธุรการของสภาเกษตรกรจังหวัด และกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติงานธุรการของสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานคร โดยไม่ต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่ซึ่งจะเป็นภาระต้องงบประมาณแผ่นดิน และกำหนดให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำหน้าที่เลขานุการสภาเกษตรกรจังหวัด และกำหนดให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทำหน้าที่เลขานุการสภาเกษตรกรกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๗ กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘) และกำหนดให้สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร โดยให้มติของสภาเกษตรกรจังหวัดในการอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรดังกล่าวเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๘ กำหนดให้สภาเกษตรกรจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และให้แผนแม่บทดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างน้อยในเรื่องการพัฒนาศักยภาพ การส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกร ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และการแก้ไขปัญหาดินและที่ดิน การสร้างความเป็นธรรมด้านราคาผลผลิตทางเกษตรกรรม การพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบชลประทานเพื่อเกษตรกรรม การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการเกษตรกรรม การค้นคว้า วิจัย และพัฒนาภูมิปัญญา พันธุกรรมพืชและสัตว์ท้องถิ่น นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาเพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม การสร้างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรให้มีความเชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือในด้านการผลิตทางเกษตรกรรม การแปรรูป การตลาด และการบริโภคเพื่อการยังชีพระหว่างเครือข่ายองค์กรเกษตรกรกับภาครัฐและภาคเอกชน และการส่งเสริมและสนับสนุนการให้การศึกษา อบรม และถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านเกษตรกรรมแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร โดยแผนแม่บทดังกล่าวอาจกำหนดรายละเอียดวิธีปฏิบัติ และระยะเวลาในการดำเนินการให้ชัดเจนด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๐)

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้สภาเกษตรกรแห่งชาติเสนอแผนแม่บทที่ได้จัดทำเสร็จแล้วต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณา วิเคราะห์ และกลั่นกรอง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป (ร่างมาตรา ๓๑) รวมทั้งให้สภาเกษตรกรแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนแม่บท พร้อมทั้งรายงานปัญหาและ

อุปสรรคที่ไม่อาจดำเนินการตามแผนแม่บทและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา (ร่างมาตรา ๓๒)

๒.๙ กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการจัดตั้งสภาเกษตรกรจังหวัดชุดแรก โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรเพื่อใช้บังคับในวาระแรก และจัดให้มีการรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๓) โดยกำหนดให้การรับขึ้นทะเบียนดังกล่าวมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า เก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันเริ่มเปิดให้มีการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรครั้งแรก และให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร ในกรุงเทพมหานครและให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีอำนาจอนุมัติการขึ้นทะเบียนองค์กร เกษตรกรในจังหวัดอื่น (ร่างมาตรา ๓๔) และภายในหกสิบวันนับแต่วันครบกำหนดระยะเวลา การรับขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกรแล้ว ให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแล้วแต่กรณี ประกาศให้องค์กรเกษตรกรเสนอชื่อบุคคล เพื่อเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด โดยระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสนอชื่อ บุคคลดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแล้วแต่กรณี รวบรวมและส่งรายชื่อบุคคลที่ได้รับการ เสนอชื่อไปยังคณะกรรมการสรรหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สิ้นสุดระยะเวลาการเสนอชื่อ บุคคล (ร่างมาตรา ๓๕)

กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยพนักงานอัยการที่ได้รับ มอบหมายจากอัยการสูงสุด เป็นประธาน ผู้แทนของสภาองค์กรชุมชนตำบลในจังหวัดนั้น จำนวน หนึ่งคน ผู้แทนของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษาของรัฐและของเอกชน ในจังหวัดที่มีหลักสูตรการศึกษาด้านเกษตรกรรม จำนวนสามคน ที่ได้รับการเสนอชื่อจาก ที่ประชุมร่วมกันของสถาบันการศึกษาดังกล่าว ผู้แทนองค์กรเกษตรกรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยให้องค์กรเกษตรกรเสนอชื่อสมาชิกขององค์กร ๆ ละหนึ่งคน และให้ผู้ได้รับการ เสนอชื่อคัดเลือกกันเองให้เหลือห้าคน และให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทำหน้าที่เป็น กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา สำหรับในกรุงเทพมหานครให้ปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทำหน้าที่เป็น กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา (ร่างมาตรา ๓๖)

กำหนดให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาบุคคลจำนวนสามสิบสองคน จากรายชื่อที่ได้รับและประกาศรายชื่อบุคคลที่ได้รับการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับรายชื่อ (ร่างมาตรา ๓๗) เมื่อสรรหาบุคคลได้แล้ว ได้กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการ สรรหาเลือกบุคคลในกลุ่มบุคคลที่ได้รับการสรรหาด้วยกัน โดยหนึ่งคนเลือกได้สี่คน และให้ ผู้ได้รับคะแนนสูงเป็นลำดับที่หนึ่งถึงลำดับที่สิบหกเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ร่างมาตรา ๓๘)

